

Ο περί Ρυθμίσεως των Περιουσιακών Σχέσεων των Συζύγων Νόμος του 1991 εκδίδεται με δημοσίευση στην Επίσημη Εφημερίδα της Κυπριακής Δημοκρατίας σύμφωνα με το Άρθρο 52 του Συντάγματος.

Αριθμός 232 του 1991

**ΝΟΜΟΣ ΠΟΥ ΡΥΘΜΙΖΕΙ ΤΙΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ
ΤΩΝ ΣΥΖΥΓΩΝ ΚΑΙ ΑΛΛΑ ΣΥΝΑΦΗ ΘΕΜΑΤΑ**

Η Βουλή των Αντιπροσώπων ψηφίζει ως ακολούθως:

1. Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Ρυθμίσεως των Περιουσιακών Σχέσεων των Συζύγων Νόμος του 1991.

Συνοπτικός
τίτλος.

ΜΕΡΟΣ Ι — ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

2. Στον παρόντα Νόμο —

Ερμηνεία.

«Δικαστήριο» σημαίνει —

- (α) Σε περίπτωση που και οι δύο σύζυγοι ανήκουν στην Ελληνική Κοινότητα, για θέματα διατροφής το Οικογενειακό Δικαστήριο το οποίο ιδρύθηκε για την Επαρχία μέσα στην οποία διαμένει ή διεξάγει επάγγελμα ο εναγόμενος ή ο καθ' ου η αίτηση σύζυγος ή ο αιτητής·
- (β) σε περίπτωση που και οι δύο σύζυγοι ανήκουν στην Ελληνική Κοινότητα, για οποιαδήποτε άλλα θέματα που πηγάζουν από τις περιουσιακές σχέσεις των συζύγων, το Επαρχιακό Δικαστήριο το οποίο ιδρύθηκε για την επαρχία μέσα στην οποία διαμένει ή διεξάγει επάγγελμα ο εναγόμενος ή ο καθ' ου η αίτηση σύζυγος ή ο αιτητής·
- (γ) σε κάθε άλλη περίπτωση το Επαρχιακό Δικαστήριο το οποίο ιδρύθηκε για την Επαρχία μέσα στην οποία διαμένει ή διεξάγει επάγγελμα ο εναγόμενος ή ο καθ' ου η αίτηση σύζυγος ή ο αιτητής·

«περιουσία» σημαίνει την κινητή και ακίνητη περιουσία η οποία αποκτήθηκε μετά τη σύναψη του γάμου από οποιοδήποτε από τους συζύγους·

«σύζυγος» σημαίνει τη σχέση που δημιουργείται μεταξύ άνδρα και γυναίκας ως αποτέλεσμα γάμου αναγνωρισμένου από την πολιτεία·

«συνεισφορά» σημαίνει την οποιαδήποτε μορφής συνεισφορά των συζύγων στην απόκτηση ή τη δημιουργία περιουσίας και περιλαμβάνει τη φροντίδα της οικογενειακής εστίας και των μελών της οικογένειας.

ΜΕΡΟΣ ΙΙ — ΔΙΑΤΡΟΦΗ

3. Οι σύζυγοι έχουν, ανάλογα με τις δυνάμεις τους, αμοιβαία υποχρέωση διατροφής.

Υποχρέωση
διατροφής.

4.—(1) Αν η έγγαμη συμβίωση διακοπεί το Δικαστήριο μπορεί με αίτηση του συζύγου να εκδώσει διάταγμα διατροφής με το οποίο να διατάσσεται ο άλλος σύζυγος να καταβάλλει στον αιτητή διατροφή.

Διάταγμα
διατροφής
σε περίπτωση
διάστασης.

(2) Η υποχρέωση διατροφής παύει ή το ποσό της αυξάνεται ή μειώνεται, όταν το επιβάλλουν οι περιστάσεις.

Διατροφή.

5. Εφόσον ο ένας από τους πρώην συζύγους δεν μπορεί να εξασφαλίσει τη διατροφή του από τα εισοδήματα ή την περιουσία του, δικαιούται να ζητήσει διατροφή από τον άλλο:

- (α) Αν κατά την έκδοση του διαζυγίου ή κατά το τέλος των χρονικών περιόδων που προβλέπονται στις επόμενες παραγράφους βρίσκεται σε ηλικία ή σε κατάσταση υγείας που δεν του επιτρέπει να αρχίσει ή να συνεχίσει την άσκηση κατάλληλου επαγγέλματος, ώστε να εξασφαλίσει απ' αυτό τη διατροφή του·
- (β) αν έχει την επιμέλεια ή φύλαξη ανήλικου τέκνου ή ενήλικου τέκνου ή άλλου εξαρτώμενου απ' αυτόν πρόσωπου, το οποίο λόγω σωματικής ή πνευματικής αναπηρίας αδυνατεί να φροντίζει τον εαυτό του και γι' αυτό το λόγο εμποδίζεται στην άσκηση κατάλληλου επαγγέλματος·
- (γ) αν δε βρίσκει σταθερή κατάλληλη εργασία ή αν χρειάζεται κάποια επαγγελματική εκπαίδευση· και στις δύο όμως περιπτώσεις για διάστημα που δεν μπορεί να ξεπεράσει τα τρία χρόνια από την έκδοση του διαζυγίου·
- (δ) σε κάθε άλλη περίπτωση, όπου η επιδίκαση διατροφής κατά την έκδοση του διαζυγίου επιβάλλεται από λόγους επιείκειας.

Αποκλεισμός ή περιορισμός διατροφής σε περίπτωση διάστασης ή διαζυγίου.

6. Η διατροφή μπορεί να αποκλειστεί ή να περιοριστεί αν αυτό επιβάλλεται από σπουδαίους λόγους, ιδίως αν ο γάμος είχε μικρή χρονική διάρκεια ή αν ο δικαιούχος βαρύνεται με σοβαρή υπαιτιότητα για τη λύση του γάμου ή τη διακοπή της συμβίωσης ή αν προκάλεσε εκούσια την απορία του.

Μέτρο και περιεχόμενο της διατροφής σε περίπτωση διάστασης ή διαζυγίου. Προσωρινό διάταγμα διατροφής.

7. Τηρουμένων των διατάξεων του άρθρου 3, το μέτρο διατροφής προσδιορίζεται με βάση τις ανάγκες του δικαιούχου, όπως αυτές προκύπτουν από τις συνθήκες της ζωής του, και περιλαμβάνει όλα όσα είναι αναγκαία για τη συντήρηση του δικαιούχου.

8. Το Δικαστήριο μπορεί, αν το κρίνει σκόπιμο, να εκδίδει, μέχρι την οριστική εκδίκαση της αίτησης για διατροφή, προσωρινό διάταγμα διατροφής.

Η διατροφή καταβάλλεται περιοδικά.

9.—(1) Η διατροφή προκαταβάλλεται στο δικαιούχο σύζυγο κάθε μήνα.

(2) Δεν μπορεί να εκδοθεί διάταγμα διατροφής σχετικά με οποιαδήποτε περίοδο προγενέστερη από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης για έκδοση διατάγματος διατροφής:

Νοείται ότι, αν ο καθ' ου η αίτηση βρίσκεται εκτός της δικαιοδοσίας του Δικαστηρίου ή αν είναι άγνωστη η διαμονή του, η περίοδος για την οποία μπορεί να εκδοθεί το διάταγμα διατροφής επεκτείνεται μέχρι έξι μήνες πριν από την ημερομηνία υποβολής της σχετικής αίτησης.

(3) Ποσό που οφείλεται δυνάμει διατάγματος διατροφής για περίοδο μεγαλύτερη από δύο χρόνια δεν μπορεί να εισπραχθεί, αλλά οποιαδήποτε περίοδος απουσίας του οφειλέτη από τη Δημοκρατία δεν υπολογίζεται για τους σκοπούς της παρούσας παραγράφου.

Τροποποίηση διατάγματος διατροφής.

10. Το Δικαστήριο μπορεί με αίτηση οποιουδήποτε από τους συζύγους να τροποποιεί ή να ακυρώνει οποιοδήποτε διάταγμα διατροφής που εκδόθηκε δυνάμει του παρόντος Νόμου.

11. Διάταγμα διατροφής που εκδόθηκε δυνάμει του παρόντος Νόμου παύει να ισχύει:

Λήξη
διατάγματος
διατροφής.

- (α) Αν ο σύζυγος υπέρ του οποίου εκδόθηκε ξαναπαντρευτεί ή αν συζεί μόνιμα με κάποιο άλλο πρόσωπο σε ελεύθερη ένωση·
- (β) σε περίπτωση θανάτου του δικαιούχου ή του υποχρέου, εκτός αν αφορά παρελθόντα χρόνο ή δόσεις απαιτητές κατά το χρόνο του θανάτου·
- (γ) αν ακυρώθηκε από το Δικαστήριο.

12. Ποσά πληρωτέα δυνάμει διατάγματος διατροφής μπορούν να εισπράττονται και ως χρηματική ποινή σύμφωνα με τις διατάξεις του περί Ποινικής Δικονομίας Νόμου.

Τρόπος
είσπραξης
διατροφής.
Κεφ. 155
93 του 1972
27 του 1975
127 του 1975
41 του 1978
162 του 1989
142 του 1991.

ΜΕΡΟΣ ΙΙΙ — ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΕ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑ

13. Με την επιφύλαξη των διατάξεων του παρόντος Μέρους, ο γάμος δε μεταβάλλει την περιουσιακή αυτοτέλεια των συζύγων.

Περιουσιακή
αυτοτέλεια
των συζύγων.

14.—(1) Σε περίπτωση που ο γάμος λυθεί ή ακυρωθεί, ή σε περίπτωση διάστασης των συζύγων που διαρκεί περισσότερο από τρία χρόνια, και η περιουσία του ενός συζύγου έχει από του τελέσθηκε ο γάμος αυξηθεί, ο άλλος σύζυγος, εφόσο συνέβαλε με οποιοδήποτε τρόπο στην αύξηση αυτή, δικαιούται να εγείρει αγωγή στο Δικαστήριο και να απαιτήσει την απόδοση του μέρους της αύξησης το οποίο προέρχεται από τη δική του συμβολή.

Αξίωση
συμμετοχής
σε περιουσία.

(2) Η συνεισφορά του ενός συζύγου στην αύξηση της περιουσίας του άλλου τεκμαίρεται ότι ανέρχεται στο ένα τρίτο της αύξησης, εκτός αν αποδειχθεί μεγαλύτερη ή μικρότερη συνεισφορά.

(3) Στην αύξηση της περιουσίας των συζύγων δεν υπολογίζεται ό,τι αυτοί απέκτησαν:

- (α) Από δωρεά, κληρονομία, κληροδοσία ή άλλη χαριστική αιτία·
- (β) με διάθεση περιουσίας που αποκτήθηκε με τις αναφερόμενες στην παράγραφο (α) αιτίες.

15. Η προβλεπόμενη από το άρθρο 14 αξίωση:

Παραγραφή
αξίωσης.

- (α) Παραγράφεται δύο χρόνια μετά τη λύση ή την ακύρωση του γάμου·
- (β) δε γεννιέται, σε περίπτωση θανάτου, στο πρόσωπο των κληρονόμων του συζύγου που πέθανε·
- (γ) δεν εκχωρείται ούτε κληρονομείται, εκτός αν έχει αναγνωρισθεί συμβατικά ή αν έχει επιδοθεί αγωγή.

16. Το Δικαστήριο κατά την εκδίκαση αγωγής του ενός από τους συζύγους κατά του άλλου δυνάμει του άρθρου 14, θα λαμβάνει υπόψη κατά την επιδίκαση του ποσού το οποίο τυχόν ο ενάγων σύζυγος δικαιούται και την αξία των περιουσιακών στοιχείων τα οποία ο αναγόμενος σύζυγος δώρησε κατά τη διάρκεια του γάμου στον ενάγοντα.

Δωρεές
μεταξύ
συζύγων.

Απώλεια
δικαιώματος
έγερσης
αγωγής και
μείωση του
ποσού της
αξίωσης.

17.—(i) Το Δικαστήριο μπορεί να μην επιδικάσει στον ενάγοντα σύζυγο οποιοδήποτε ποσό με βάση το άρθρο 14 του παρόντος Νόμου ή να μειώσει το ποσό το οποίο αυτός θα εδικαιούτο με βάση το ίδιο άρθρο, αν αυτός—

- (α) Έχει καταδικαστεί για φόνο ή ανθρωποκτονία του άλλου συζύγου·
- (β) έχει καταδικαστεί για φόνο ή ανθρωποκτονία τέκνου του άλλου συζύγου·
- (γ) έχει καταδικαστεί για εκ προθέσεως πρόκληση βαριάς σωματικής βλάβης στον άλλο σύζυγο ή σε τέκνο του·
- (δ) εγκατέλειψε χωρίς εύλογη αιτία το σύζυγο ή παρέλειψε να τον συντηρεί·
- (ε) συμπεριφέρθηκε προς τον άλλο σύζυγο ή τα τέκνα του κατά τρόπο ιδιαίτερα σκληρό ή ανήθικο·

(ii) Για τους σκοπούς του παρόντος άρθρου το Δικαστήριο λαμβάνει υπόψη την έναντι του ενάγοντα συζύγου συμπεριφορά του άλλου συζύγου.

Εξουσίες του
Επαρχιακού
Δικαστηρίου
σε περίπτωση
διακοπής
της συμβίωσης
23 του 1990
247 του 1990
231 του 1991.
Γάμοι που
λύθηκαν
πριν από
την έναρξη
της ισχύος
του παρόντος
Νόμου.
Κατάργηση.

18. Το Επαρχιακό Δικαστήριο έχει, τηρουμένων των αναλογιών, τις αρμοδιότητες τις οποίες δίνει στα Οικογενειακά Δικαστήρια το άρθρο 17 των περί Οικογενειακών Δικαστηρίων Νόμων.

19. Σε περίπτωση που ο γάμος λύθηκε πριν από την έναρξη της ισχύος του παρόντος Νόμου, οι πρώην σύζυγοι δεν έχουν αγωγήμο δικαίωμα δυνάμει του παρόντος Νόμου.

20. Το άρθρο 40 του περί Δικαστηρίων Νόμου καταργείται.

Υποθέσεις
που
εκκρεμούν.

21.—(1) Όλες οι υποθέσεις που καταχωρήθηκαν μετά την 1η Ιανουαρίου 1991 και που εκκρεμούν κατά την ημερομηνία έναρξης της ισχύος του παρόντος Νόμου παραπέμπονται στο στάδιο που βρίσκονται ενώπιον του αρμόδιου Δικαστηρίου για συνέχιση και αποπεράτωση της διαδικασίας από το εν λόγω Δικαστήριο.

(2) Κάθε διάδικος δικαιούται, αφού υποβάλει αίτηση για το σκοπό αυτό στο Δικαστήριο, να επανακαλέσει για επανακρόαση οποιοδήποτε μάρτυρα που έχει ήδη ακουστεί.